

Sporda Mücadele ve Endi?e Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sporda Mücadele ve Endi?e Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31062>

Öz

Sporda Mücadele ve Endi?e Ölçe?i, spor ba?lam?nda bireylerin kar??la?t?klar? zorluklara yönelik alg?lar?n?, bu alg?lar?n bir mücadele (olumlu) veya bir tehdit (olumsuz) olarak de?erlendirilmesini ölçmek amac?yla geli?tirilmis bir arac?n Türkçe'ye uyarlanm?? versiyonudur. Gürbüz, Ako?lu, Öncü ve Özbek (2021) taraf?ndan ger?ekle?tirilen bu çal??ma, ölçe?in Türkçe sporcu popülasyonunda geçerli?ini ve güvenilirli?ini test etmeyi amaçlam??tır. Bu uyarlama çal??mas?, spor psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmac?lara, sporcular?n performans bask?s? alt?ndaki bili?sel de?erlendirme süreçlerini anlamada kritik bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Spor psikolojisi, mücadele, tehdit, endi?e, uyarlama, geçerlik, güvenilirlik, bili?sel de?erlendirme.

Yazarlar

Bülent Gürbüz, Halil Emre Ako?lu, Engin Öncü, Osman Özbek.

Amaç

Bu çal??man?n temel amac?, sporcular?n rekabet ortam?ndaki zorluklar? nas?l alg?lad?klar?n? ölçen orijinal ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamaktır. Ölçek, sporcular?n bir durumu ne ölçüde bir **mücadele** (ba?ar? f?rsat?) ya da ne ölçüde bir **endi?e/tehdit** (kay?p veya ba?ar?s?zl?k riski) olarak de?erlendirdi?ini belirlemeyi hedefler.

Uyarlama süreci, ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türkçe versiyonunda da yüksek düzeyde korundu?unu kan?tlamak için titiz bir geçerlik ve güvenilirlik testi çal??mas?n? içermiştir. Bu, spor psikolojisi ara?t?rmalar?nda güvenilir veri toplama imkan? sunar.

Yap?

Ölçek, sporcular?n rekabetçi veya zorlayıcı durumlarla kar??la?t?klar?nda sergiledikleri **Mücadele ve Tehdit De?erlendirmesi** (Challenge and Threat Appraisal) yap?lar?n? ölçmektedir. Bu yap?, sporcunun durumu kendi ba?a ç?kma kaynaklar?na k?yasla nas?l yorumlad???n? inceleyen bili?sel de?erlendirme teorisine dayanır.

Yap?sal olarak, tehdit alg?s? yüksek kayg?, düşük özgüven ve performans dü?ü?ü ile ili?kilendirilirken; mücadele alg?s? yüksek motivasyon, odaklanma ve daha iyi performans beklentisi ile ili?kilendirilir. Ölçek, bu iki farklı bili?sel de?erlendirme boyutunu ayrı ayrı ölçerek sporcunun psikolojik durumuna dair kapsamlı bir bak?? aç?s? sunar.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin teorik yapısına Türkçe veri seti üzerinde de korunduğunu göstermek için kritik öneme sahiptir.

Ayrıca, yakınsak ve ayrışık geçerliliği desteklemek amacıyla Ortalama Açıklanan Varyans (AVE) ve Bileşik Güvenirlik (CR) değerleri detaylı olarak incelenmiştir. Bu istatistiksel işlemler, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçladıkları yapıyı gerçekten ölçtüğünü güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek için **Cronbach Alfa katsayıları** incelenmiştir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçeğin yüksek iç güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Yapısal geçerliliğin temelini oluşturan faktör analizi sürecinde, öncelikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile ölçeğin faktör yapısı keşfedilmiş, ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak orijinal ölçekte önerilen faktör yapısına Türkçe formda da doğrulandığı tespit edilmiştir. Bu çift amaçlı analiz yaklaşımı, ölçeğin yapısal geçerliliğini sağlamıştır.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Uyarılama

Format: 5'li Likert Ölçeği (1=Hiç katılmıyorum - 5=Tamamen katılmıyorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sporcular

Yaş Grubu: Rekabetçi spor yapan yetişkinler ve genç yetişkinler

Popülasyon Detayları: Çeşitli spor dallarında aktif olarak yer alan ve rekabet ortamında bulunan sporcular.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Sportif performans, bilişsel değerlendirme, psikometrik özellikler, DFA, AFA, iç tutarlılık.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir

Kurum E-posta Adresleri: bulentgurbuz@gmail.com

Yazın Adresi: Bülent Gürbüz (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2021 yılında yayınlanmıştır. Kullanım izinleri ve detayları için sorumlu yazar Bülent Gürbüz ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: sporda-mucadele-ve-endise-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Gurbüz, B., Akoğlu, H. E., Öncü, E. & Özbek, O. (2021). Adaptation of the Challenge and Threat in Sport Scale into Turkish: A validity and reliability testing study. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(3), 417-430. doi:10.33468/sbsebd.254.

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: sportifbakis.com

Sporda Mücadele ve Endişe Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

5. Bir fark yaratmasa bile başarıları hakkında ne düşüneneceğinden endişelenirim.

8. Başarıları getireceği ödüllerin ve kazançları beklentisi içindeyim.